

Fonds Bijzondere Noden Rotterdam

Sociaal jaarverslag

2019

Voorwoord

Opgroeien in armoede: in een welvarend land als Nederland zou dat toch niet voor moeten komen. Armoede betekent niet alleen een constante dagelijkse worsteling om overeind te blijven. Voor kinderen betekent het ook dat ze op achterstand staan als het gaat om gezond en kansrijk opgroeien.

Eén op de vijf Rotterdamse kinderen groeit op in armoede.

Uit recent landelijk onderzoek onder 700 leerkrachten uit het basisonderwijs blijkt hoe zichtbaar armoede onder kinderen is: deze kinderen kunnen niet mee met schoolreisjes, hebben geen eten bij zich, dragen altijd dezelfde kleren of komen ongewassen naar school. En: deze groep leerlingen presteert aantoonbaar slechter dan klasgenoten. Een op de vijf leerkrachten zegt gestopt te zijn met kringgesprekken. Deze gesprekken zijn vaak te pijnlijk voor kinderen die in hun weekenden of vakanties niets hebben meegemaakt omdat hun ouders daar geen geld voor hebben. Soms kan het FBNR daar iets in betekenen. Maar niet alleen voor gezinnen: FBNR is er ook voor alleenstaande Rotterdammers in acute financiële nood.

Met veel plezier nam ik in februari 2019 de voorzittershamer van het FBNR over van Monique Vogelaar, en met evenveel plezier geef ik samen met mijn 10 medebestuurders richting aan het werk van het Fonds. We doen dat vanuit de overtuiging en motivatie dat armoede niet thuis hoort in Rotterdam en zeker geen drempel mag vormen om vooruit te komen in het leven. Het bestuur is breed samengesteld en kent leden vanuit vermogensfondsen, hulpverlenende organisaties, levensbeschouwelijke organisaties en de gemeente Rotterdam. Die brede verankering en de publiek private samenwerking zijn twee stevige fundamenten onder het werk van het Fonds.

Centraal bij het Fonds staat één kernbegrip: situationeel handelen. Ons beleid is dat we elke casus op zijn eigen merites beoordelen. We kijken daarbij natuurlijk naar onze formele beoordelingscriteria, maar meer nog naar de vraag op welke manier we een probleem van een Rotterdams huishouden snel en adequaat kunnen oplossen. 3300 aanvragen bij het Fonds betekent dus 3300 keer maatwerk. Dat is de kracht van het FBNR.

Ja: één op de vijf kinderen in onze stad groeit op in armoede. Toch stemt dit cijfer enigszins hoopvol: een aantal jaar geleden was het nog één op de vier kinderen. We zijn er nog niet, maar we zijn op weg. Ik ben blij dat we met het Fonds Bijzondere Noden in Rotterdam in veel Rotterdamse gezinnen een beetje kunnen bijdragen aan die weg omhoog, door de meest urgente financiële nood te lenigen als er geen andere reguliere oplossing is. Daardoor kunnen kinderen weer in een bed slapen in plaats van op een luchtbed op de grond, kan de koelkast gevuld worden, kan er een winterjas aangeschaft worden, kan de kleding weer gewassen worden, kan er een noodzakelijke bril aangeschaft worden of wordt voorkomen dat het gezin wordt afgesloten van energie of wegens huurschuld op straat komt te staan.

Directe hulp bij acute nood: in dit verslag leest u wat het FBNR in 2019 gedaan heeft en laten we met een aantal cases zien waar we het verschil konden maken. Dat kunnen we niet zonder de steun en medewerking van heel veel samenwerkingspartners. Daarom op

deze plek ook een diepgemeend woord van dank aan alle mensen en organisaties die ons werk in 2019 mogelijk hebben gemaakt.

Richard Scalzo
Voorzitter FBNR

Noodhulp

Rotterdam blijft een stad van twee snelheden. De stad groeit en bloeit, maar niet voor iedereen. 58.000 Rotterdamse huishoudens moeten rondkomen van een inkomen rond de armoedegrens (Monitor Lage Inkomens Rotterdam, 2019). Dat is één op de vijf huishoudens in de stad, dat zijn 116.000 mensen. Voor 32.000 huishoudens geldt dat zij al langer dan vier jaar leven van een laag inkomen. Nog steeds groeit bijna 1 op de 5 Rotterdamse kinderen op in armoede. Het motto van het FBNR is sinds jaar en dag: 'Een samenleving zonder armoede is pas echt rijk'. Deze cijfers laten zien dat we daar nog ver van verwijderd zijn.

Veel mensen in deze groep redden het om maandelijks rond te komen met weinig geld, maar hebben onvoldoende mogelijkheden om financiële reserves op te bouwen voor als er iets misgaat. En in de aanvragen die het FBNR ontvangt is er altijd veel misgegaan in het leven: baanverlies, ernstige ziekte, huiselijk geweld, echtscheiding, uiteengevallen families, verlies van sociaal netwerk, moeten vluchten voor oorlog. Elke aanvraag heeft een vaak schrijnende geschiedenis met een schrijnend effect:

opstapeling van schulden, uithuiszetting, afsluiting van energie en water, geen toegang tot noodzakelijke zorg, of andere (acute) financiële nood.

Vaak raken mensen in deze situaties de weg kwijt in de ingewikkelde regels bij inkomensvoorziening, toeslagen, schuldaflossing of bijzondere bijstand. Dat heeft ook te maken met het grote aantal mensen in deze groep dat laaggeletterd is of dat kampt met een licht verstandelijke beperking.

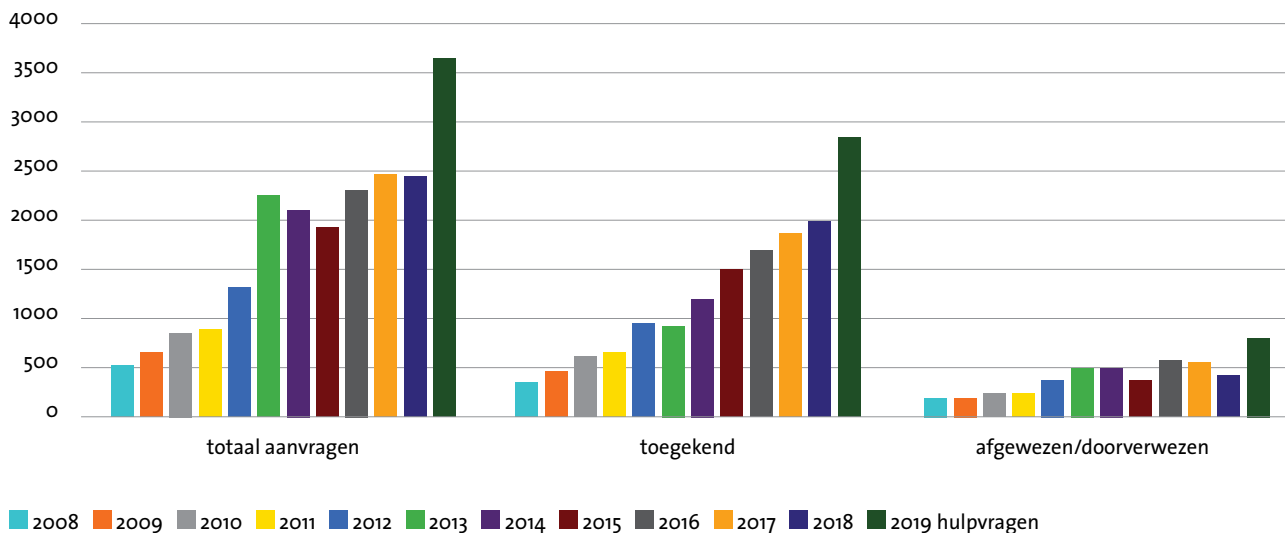
Daarnaast blijkt uit de laatste wetenschappelijke inzichten dat acute financiële nood voor zoveel stress zorgt dat de 'executieve hersenfuncties', zoals plannen, organiseren en oplossingen zoeken, afnemen. Hulp is dan nodig. In verreweg de meeste probleemsituaties kan de (gemeentelijke) overheid een oplossing bieden. Waar dat niet of niet snel genoeg kan is er als ultimatum remedium het Fonds Bijzondere Noden Rotterdam. Hulpverleners kunnen in acute financiële noodsituaties die niet 'regulier' opgelost kunnen worden een beroep doen op het Fonds.

FBNR zorgt voor directe hulp bij acute nood. De noodzaak daarvan is onverminderd groot. Nooit eerder wisten zoveel hulpverleners de weg naar het FBNR te vinden. In 2019 ontving het FBNR 3357

aanvragen, bestaande uit 3660 hulpvragen (een aanvraag kan uit meerdere hulpvragen voor een cliënt bestaan). Onderstaande grafiek toont de ontwikkeling van aanvragen vanaf 2008.

Ontwikkeling aantal aanvragen FBNR 2008-2018 en hulpvragen 2019

NB: vanaf 2019 registreert FBNR op basis van hulpvraag: één aanvraag kan uit meerdere hulpvragen bestaan. Dit geeft een iets vertekend beeld.

De grote stijging in 2019 komt deels door de andere manier van registreren. FBNR registreert vanaf 1 april 2019 de aanvragen op het niveau van de specifieke hulpvraag. Eén aanvraag kan uit meerdere hulpvragen bestaan. FBNR ontving 3325 *aanvragen* noodhulp, bestaande uit 3667 *hulpvragen*. FBNR heeft bij 2855 hulpvragen een gift verstrekt; dit is een stijging van 36% ten opzichte van 2018. Hiermee was een totaalbedrag gemoeid van ruim € 1,9 mln. Dat is ruim € 385K meer dan in 2018.

Oorzaken voor de groei

FBNR ziet een combinatie van oorzaken van deze groei:

- Een toename (+60%) van aanvragen voor medische behandelingen, veelal voor mensen die niet aanvullend verzekerd kunnen zijn. Het gaat dan vaak om pijnbestrijding bij ernstige kiespijn.
- Een toename (+75%) van aanvragen door bewindvoerders. Zij zien financiële nood ontstaan als er iets misgaat met het inkomen van een client (loon, uitkering, toeslagen, beslaglegging). Herstel daarvan duurt lang, dus voor acute financiële nood doen zij een beroep op het Fonds.

- De maatschappelijke aandacht voor schulden en armoede is toegenomen; meer hulpverleners zetten zich in voor het oplossen van financiële knelpunten.
- Het nieuwe aanvraagstelsel Pivio van het Fonds maakt aanvragen voor hulpverleners sneller en makkelijker.
- FBNR is bij hulpverleners goed bekend; hulpverleners delen hun ervaringen met FBNR ook met hun collega's. Voorliggende voorzieningen kennen vaak drempels.
- Hulpverlenende organisaties geven aan dat hun zorg meer dekkend en burgers nabij is geworden, waardoor financiële en schuldenproblemen eerder worden gesignaleerd.

Hulpverleners kunnen voor hun cliënt die in acute financiële nood verkeert, bij wie basisbehoefte in het geding zijn en voor wie geen andere oplossingen mogelijk zijn, een beroep doen op FBNR. Het Fonds is in alle gevallen ultimum remedium. In de meeste situaties besluit het Fonds binnen 24-48 uur of een gift wordt toegekend. Daarbij geldt: hoe beter en completer de aanvraag, hoe sneller het besluit. Een gift wordt uitgekeerd aan de aanvragende organisatie. Die is verantwoordelijk voor de juiste besteding.

Extra hulp voor FBNR

De sterke band tussen FBNR en een groot aantal vermogensfondsen zorgt ervoor dat FBNR jaarlijks, ondanks de groei van het aantal aanvragen, over voldoende donatiebudget kan beschikken. Deze groei baart ook zorgen en is een terugkerend onderwerp van gesprek in het bestuur en in contacten met donateurs en gemeentelijke overheid. In 2019 heeft FBNR extra fondsen moeten werven om voldoende donatiebudget beschikbaar te hebben. Met extra bijdragen van vermogensfondsen en een donatie aan

het giftenbudget van de gemeente Rotterdam voor tandartskosten kon FBNR het hele vorige jaar doorwerken, zonder toekenningscriteria te hoeven aanscherpen of categorieën aanvragers of giftensoorten te hoeven uitsluiten. Met medewerking van de gemeente Rotterdam kon FBNR tijdelijk extra capaciteit inzetten op het gebied van fondswerving voor 2020.

Zorgen

Twee bijzondere aanvraag categorieën lichten we graag wat nader uit: de grote groei van aanvragen voor **tandartskosten** en de inkomensproblematiek die ontstaat als mensen **verhuizen** naar een andere gemeente. Idealiter komen hier structurele oplossingen voor in plaats van de incidentele steun die FBNR kan geven. Waar mogelijk signaleert FBNR dit soort 'systeemgaten' ook aan de gemeente Rotterdam. Twee voorbeelden van dit soort aanvragen ter illustratie:

Verhuizen naar de regio = twee maanden geen inkomen

Een jaar lang is de 41-jarige José Smits opgevangen in een nachtopvangvoorziening in Rotterdam. Het gaat zo goed met haar dat ze kan uitstromen naar een eigen woning. Die vindt ze gelukkig snel; helaas niet in Rotterdam (krappe woningmarkt), maar in Ridderkerk. Zij heeft een bescheiden bijstandsuitkering. Wanneer zij het huurcontract voor de woning in Ridderkerk gaat tekenen, moet zij zich direct inschrijven in de nieuwe gemeente. José kan met haar spaargeld de eerste maand huur betalen. Maar consequentie van de inschrijving in Ridderkerk is dat per direct de Rotterdamse uitkering stopt. En opnieuw een uitkering aanvragen in de nieuwe gemeente duurt al gauw acht weken. Weken waarin er geen inkomen is. De hulpverlener weet te regelen dat de slaappleats in de opvang in Rotterdam nog wat langer voor haar beschikbaar is. FBNR helpt met een kleine gift voor het doorbetalen van vaste lasten. Na 2 maanden is haar Ridderkerkse uitkering rond en kan ze gelukkig verhuizen naar haar nieuwe woning.

Geen geld voor de tandarts

Yolantha van Eijck is 20 jaar en wordt opgevangen in een blijf-van-mijn-lijf huis. Hoe jong ze ook is, ze draagt een hele geschiedenis met zich mee. Als jong kind uit huis geplaatst, in verschillende jeugdzorginstellingen verbleven en uiteindelijk als jonge vrouw onder invloed gekomen van een loverboy. Met intensieve begeleiding lijkt het nu goed met haar te gaan. Ze volgt therapie en doet vrijwilligerswerk, maar ze heeft nog heel veel last van haar trauma's. Daarbij komt nu ook een ontstoken kies. Zij is niet verzekerd voor tandartskosten, en moet rondkomen van een leefgeld van € 30 per week. Daarvan kan zij een behandeling ook niet zelf betalen. Ze probeert nu de pijn tegen te gaan met grote hoeveelheden paracetamol. Met een gift van het FBNR kan Yolantha naar de tandarts. Bij uitzondering – omdat het een zo jonge vrouw betreft – financiert FBNR een wortelkanaal-behandeling in plaats van een extractie.

Bijzondere ontwikkelingen in 2019

- ▶ In samenwerking met het Sint Laurensfonds en Stichting Ontmoeting is een pilot gestart gericht op snelle en effectieve aanpak van schulden. De schulden van een client worden door Stichting Ontmoeting gesaneerd, zodat iemand schuldenvrij versneld een 'hersteltraject' kan doorlopen. FBNR beheert het hiervoor door het Sint Laurensfonds beschikbaar gestelde budget. Deze pilot loopt in 2020 nog door.
- ▶ In samenspraak met en gefinancierd vanuit de donatie van Stichting De Verre Bergen is een nood+/perspectieffonds ingesteld. Vanuit dit fonds kan FBNR in perspectiefrijke situaties een gift verstrekken waarmee iemand een financieel gezonde doorstart kan maken in werk, studie of leven. Deze gift kan ook iets ruimer zijn dan het normale financiële plafond van giften door FBNR. In samenspraak met Stichting De Verre Bergen is besloten dit nood+/perspectieffonds in 2020 voort te zetten.
- ▶ Op verzoek van en gefinancierd door de Stichting Rust en Vreugd verzorgt FBNR aanvragen uit Rotterdam voor zogenaamde 'respijt' uitjes. Onder strikte voorwaarden kan FBNR voor gezinnen die een emotioneel zware tijd achter de rug

hebben een bijdrage geven voor een uitje of korte vakantie.

Doel is om weer even op adem te komen. Dit loopt door in 2020.

- ▶ Met een donatie aan het giftenbudget van de gemeente Rotterdam kon het Tand en Kiezenfonds ingesteld worden. Hiermee was FBNR in staat om de toenemende aanvragen voor tandartskosten te kunnen opvangen. Dit fonds kan FBNR in 2020 voortzetten.
- ▶ Op 1 april 2019 is de aanvraagprocedure voor hulpverleners vereenvoudigd en gedigitaliseerd. Hiermee wordt het voor hulpverleners makkelijker om een aanvraag bij FBNR in te dienen, met minder papierwerk. Voor de administratieve verwerking van aanvragen bij FBNR levert dit ook een behoorlijke efficiencywinst op.
- ▶ In mei is de samenwerking met Coolblue van start gegaan, een bedrijf met een warm Rotterdams hart. Hiermee kan FBNR tegen aanzienlijk gereduceerde kosten giften in natura verstrekken voor witgoed: wasmachines, koelkasten en fornuizen. Daarbij is tegelijkertijd afgesproken om zo energiezuinig mogelijke apparaten te verstrekken, zodat we hiermee ook een kleine bijdrage kunnen leveren aan duurzaamheid. Ook andere bedrijven

hebben FBNR gesteund: Santas koffie heeft in samenwerking met het Rotterdamse Stadhuis een bedrag aan FBNR geschonken; All Chiefs heeft bij ingebruikname van hun Rotterdamse vestiging al hun relaties gevraagd een donatie aan FBNR te doen, Friends4Brands ondersteunde met deskundigheid op het gebied van marketing en Zita support FBNR met korting op geleverde diensten. Mediterranean Shipping Company verraste het FBNR met opnieuw een kerstdonatie.

- ▶ Ook steeds meer particulieren doneren aan FBNR, zowel in het kader van een donatie-overeenkomst, als incidenteel. Ook medewerkers van de gemeente Rotterdam hebben FBNR ondersteund door (een deel van) hun kerstpakket in geld te doneren. Datzelfde geldt voor maatschappelijke organisaties als Mooi, Mooier, Middelland en kerken. FBNR is heel blij met deze steun en waardering voor het werk.
- ▶ De jaarlijkse netwerkbijeenkomst van FBNR op 11 februari had als thema het onderzoek van het Verwey Jonker Instituut naar de oorzaken van groei van aanvragen bij FBNR. Tijdens een drukbezochte bijeenkomst in Theater Walhalla werden de resultaten van dit onderzoek gepresenteerd.

Met alle aanwezigen werd intensief van gedachten gewisseld over de leerpunten uit dit onderzoek, zowel voor FBNR als voor hulpverleners en overheid. Tegelijkertijd was dit het moment van de wisseling van het voorzitterschap van het Fonds. Monique Vogelaar overhandigde formeel de voorzittershamer aan haar opvolger, Richard Scalzo. Monique ontving uit handen van wethouder Michiel Grauss als waardering voor haar jarenlange inzet in Rotterdam in heel veel verschillende rollen en functies de Erasmusspeld.

- ▶ FBNR is lid van het Landelijk Beraad van Noodhulpbureaus. Met zo'n 25 collega-bureaus wordt daarin gekeken naar best practices en wordt kennis uitgewisseld. Samen met SUN-Nederland wordt onderzocht of het oprichten van een landelijke vereniging van noodhulpbureaus mogelijk is. Dit proces wordt financieel gefaciliteerd door een subsidie van het ministerie van SZW en bijdragen van SUN-Nederland.
- ▶ In 2019 is een klein onderzoek uitgevoerd naar het effect van giften, ook voor de wat langere termijn. De resultaten daarvan komen in 2020 beschikbaar.

Bestuur en bureau

Bestuur

Het bestuur van FBNR kende in 2019 een aantal wisselingen. Op 11 februari trad Monique Vogelaar af als voorzitter wegens het bereiken van de maximale zittingstermijn. Zij droeg de voorzittershamer over aan Richard Scalzo. Op 11 januari is Btissime Boudhan toegetreden tot het bestuur, als bestuurslid namens de hulpverlenende organisaties. Op 1 augustus is Annemarie de Rotte aangetreden, zij bezet één van de twee gemeentelijke zetels in het bestuur. Op 1 oktober kwam Ignace Schellekens-Franssen het bestuur versterken als lid namens de fondsen. Twee bestuursleden beëindigden hun lidmaatschap per 31 december 2019, vanwege het bereiken van de maximale zittingstermijn: Roelof Prins en Marianne Vorthoren. Op 1 januari treden hun opvolgers aan: Mariem Amzaïab namens de levensbeschouwelijke organisaties en Bas Woudstra namens de fondsen.

Het bestuur van het FBNR bestaat daarmee op 1 januari 2020 uit:

Vanuit de fondsen:

Joachim Hodes

Ignace Schellekens-Franssen (secretaris)

Ria van Seventer (vicevoorzitter)

Willem Vonk

Bas Woudstra

Vanuit de hulpverlening:

Btissime Boudhan

Richard Scalzo (voorzitter)

Vanuit de levensbeschouwelijke organisaties:

Mariam Amzaïab

Hanny de Kruijf (penningmeester)

Vanuit de gemeente Rotterdam:

Gerard Neeleman

Annemarie de Rotte

Bestuursadviseur:

Tim Somers

Bureau

De vaste werkorganisatie van FBNR bestaat uit 3,4 fte en zag er in 2019 als volgt uit:

Nita Wissink, directeur

Josje Dijkstra, adviseur/toetsers

Ingrid van Oost, adviseur/toetsers

Petra Heitman-Schulte, teamondersteuner/toetsers-in-opleiding

Daarnaast had FBNR een flexibele schil van twee adviseur/toetsers, die bij piekbelasting, ziekte of vakantie incidenteel konden bijspringen: Andreas Prins van Wijngaarden en Pascal Keukeler. De eerstgenoemde is per 1 januari 2020 voor één jaar parttime bij het fonds gedetacheerd. De werkdruk van de organisatie kan hiermee enigszins verlicht worden. Tenslotte was Suzanne Davis in 2019 een aantal maanden als fondswerwer aan FBNR verbonden. FBNR is in gesprek met de gemeente Rotterdam over structurele uitbreiding van de personeelsbezetting, noodzakelijk door de toename in aanvragen.

FBNR in cijfers

Vanaf 1 april 2019 werkt FBNR met een nieuw, digitaal aanvraagstelsel. Daarmee is ook de registratie van aanvragen verfijnd. FBNR registreert vanaf deze datum op het niveau van hulpvragen. In één aanvraag kunnen meerdere hulpvragen opgenomen zijn. Dat maakt vergelijking over de jaren heen wat lastiger. Waar mogelijk zijn zoveel mogelijk ook cijfers op het niveau van aanvraag opgenomen.

Ontvangen aanvragen			
Soort aanvragen	2019	2018	2017
Acute noodhulp	3325	2414	2421
Pillen & Poederfonds	32	50	51
Totaal aanvragen	3357	2464	2472
Totaal hulpvragen	3667		

Figuur 1

FBNR ontving 3325 aanvragen voor cliënten in acute financiële nood, 893 meer dan in 2018, een stijging van 36%. Een deel van de aanvragen bestond uit meerdere hulpvragen. In één aanvraag wordt dan bijvoorbeeld een gift voor een huurschuld en een bijdrage voor een noodzakelijke tandartsbehandeling aangevraagd.

Beoordeling hulpvragen acute noodhulp			
Hulpvragen	2019 hulpvragen	2018 aanvragen	2017 aanvragen
Toegekend	2872	2044	1920
Afgewezen	322	157	237
Doorverwezen	337	217	265
Ingetrokken	135	46	50
Open	1		
Totaal	3667	2464	2472

Figuur 2

FBNR heeft in 2872 acute financiële noodsituaties een gift kunnen verstrekken. Van alle hulpvragen is 78% (gedeeltelijk) toegekend (2018: 83%) en is 22% afgewezen (2018: 17%). Ruim één op de vijf aanvragen leidt niet tot een gift. Veelal omdat er geen sprake is van urgentie of omdat voorliggende voorzieningen nog oplossingen kunnen bieden. Exacte vergelijking van de cijfers met eerdere jaren is lastig vanwege de andere wijze van registreren (hulpvragen vs. aanvragen).

Toegekende aanvragen acute noodhulp in €	2019*	2018	2017
Reguliere aanvragen/ hulpvragen			
Aantal toegekend	2872	1994	1869
Bedrag	€ 1.923.733	€ 1.523.444	€ 1.345.517
Gemiddeld	€ 670	€ 764	€ 720
Pillen & Poederfonds			
Aantal toegekend	32	50	51
Bedrag	€ 21.748	€ 33.123	€ 31.776
Totaal toegekende bedragen	€ 1.945.481	€ 1.556.567	€ 1.377.293

*de cijfers 2019 betreffen hulpvragen

Figuur 3

Bestemmingsfonds	verstekte giften	uitgekeerd bedrag	gemiddelde bijdrage
Nood+/perspectieffonds SDVB	50	€ 98.966	€ 1.979
Tanden en Kiezenfonds Rotterdam	178	€ 101.810	€ 572
Pilot schulddienstverlening SL/O	3	€ 5.006	€ 1.669
Rust en Vreugd (respijtuitjes)	8	€ 3.950	€ 494

Figuur 4

De groei in aanvragen heeft geleid tot een hoger uitgekeerd donatiebedrag dan het jaar ervoor. In 2019 is € 388.914 meer uitgekeerd aan giften dan in 2018. De gemiddelde bijdrage per hulpvraag is € 670. Doordat zoveel fondsen, maatschappelijke organisaties, particulieren, het bedrijfsleven en de gemeente Rotterdam FBNR steunen is het mogelijk gebleven om zonder concessies aan inhoudelijke beoordeling het werk geheel 2019 voort te zetten. FBNR is dankbaar voor zoveel warme steun. Een deel van de aanvragen voor acute noodhulp is gefinancierd uit vier nieuwe bestemmingsfondsen.

Van een aantal donateurs ontving FBNR een donatie met een specifiek doel. Met het Nood+/perspectieffonds van Stichting De Verre Bergen konden bijzondere giften verstrekt worden om mensen een steuntje extra in de rug te geven bij acute financiële nood. Daarmee kon de neerwaartse spiraal omgebogen worden. Met het Tandens en Kiezenfonds dat gedoneerd is door de Gemeente Rotterdam konden een groot

aantal tandartsbehandelingen mogelijk gemaakt worden. Met de Pilot Schulddienstverlening kon in samenwerking met de Stichting Ontmoeting en het Sint Laurensfonds schuldhulp versneld worden en met de donatie van de Stichting Rust en Vreugd was het mogelijk om een aantal giften voor respijtuitjes toe te kennen. Met dit budget konden gezinnen die een emotioneel zware tijd hadden meegemaakt, een kleine gift krijgen voor een dagje uit of korte (binnenlandse) vakantie.

De giften van het FBNR hadden betrekking op de volgende categorieën (zie de tabel hiernaast).

Het aantal verstrekkingen is niet helemaal vergelijkbaar met de cijfers over eerdere jaren vanwege de andere wijze van registreren. De categorie schuld hypotheek wordt niet meer apart geregistreerd (is opgenomen bij 'overig'). Opvallend is de groei van het aantal verstrekkingen voor medische kosten. Dit betreft voor het grootste deel tandartskosten (332 hulpvragen).

De categorieën 'inrichtingskosten' en 'huishoudelijke apparaten' zijn ook sterk gegroeid. Dit gaat vaak om situaties waarin bijzondere bijstand niet mogelijk of afgewezen is. De afwijzingsgrond is: 'U had hiervoor moeten reserveren', of heeft te maken met de keuze van de gemeente bepaalde verstrekkingen alleen als leenbijstand toe te kennen, waarmee een nieuwe schuld zou ontstaan. En: mensen in schuldsanering mogen geen nieuwe schulden maken.

Verstrekkingen			
Soort aanvraag	2019	2018	2017
Medische kosten	567	346	302
Inrichtingskosten	465	260	258
Levensonderhoud	442	455	324
Huishoudelijke apparaten	353	144	150
Vervoer en fietsen	196	162	181
Studiekosten	138	103	149
Huurschuld	134	85	68
Overig	106	30	30
Schuld overig	104	47	41
Energieschuld	87	57	63
Documenten	66	93	91
Kleding	60	36	28
Schuld zorgverzekering	59	29	32
Verhuiskosten	40	75	84
Huisuitzettingen	37	13	14
Schuld waterbedrijf	18	9	19
Meerdere/combinatie	0	48	32
Schuld hypotheek/VVE	0	2	3
Totaal toegekende hulpvragen	2872		
Totaal toegekende aanvragen	2629	1994	1869

Figuur 5

Aanvragers

De top 10 van aanvragers bij het FBNR zorgt voor ruim de helft van de aanvragen en bestaat uit:

Organisatie	Aantal aanvragen
Bewindvoerders (diverse organisaties)	552
Centrum voor Dienstverlening	207
Leger des Heils	203
Middin	203
Ontmoeting	150
Wijkteams gemeente Rotterdam	144
House of Hope	133
Arosa	123
Enver	101
Timon	99
Totaal	1915

Figuur 6

Sinds 2016 zijn bewindvoerders de grootste categorie aanvragers bij het fonds. Steeds meer mensen in Rotterdam staan vanwege

problematische schulden onder beschermingsbewind. De door de rechter benoemde bewindvoerders weten FBNR goed te vinden bij financiële calamiteiten. Het aantal aanvragen van wijkteams is gedaald (2018: 165 aanvragen; 2019: 144 aanvragen). Wellicht heeft dit te maken met benutting van het maatwerkbudget door de wijkteams, waardoor een beroep op FBNR niet nodig is.

Cliënten

Bij 59% van de aanvragen was de cliënt een vrouw, in 41% een man. Bij de aanvragen waren er 1984 thuiswonende kinderen betrokken. Het overgrote deel van de aanvragen heeft betrekking op alleenstaanden of éénoudergezinnen. De verdeling van verstrekte giften over verschillende leeftijdscategorieën staat in onderstaande tabel.

Leeftijd	giften 2019	giften 2018
< 18 jaar	65	35
18-27 jaar	570	409
27-65 jaar	1918	1512
65+ jaar	76	38
Totaal	2629	1994

Figuur 7

Geografische spreiding

Geografisch gezien komen de giften van het FBNR terecht in de volgende deelgemeenten (cijfers op het niveau van aanvragen):

De giften van FBNR zijn verspreid over de hele stad, het merendeel komt terecht in de wijken met de laagste sociale index: Charlois, IJsselmonde, Delfshaven en Feijenoord. In Charlois en IJsselmonde is het aantal giften van FBNR het meest gegroeid.

Deelgemeente	Sociale Index 2020*	Giften 2019	Giften 2018
Charlois	88	424	321
IJsselmonde	95	406	220
Delfshaven	100	366	312
Feijenoord	89	290	226
Prins Alexander	117	257	229
Noord	110	181	148
Hillegersberg-Schiebroek	137	176	137
Stadscentrum	104	142	117
Kralingen-Crooswijk	108	151	89
Hoogvliet	101	101	65
Overschie	120	66	44
Rozenburg	102	14	4
Hoek van Holland	118	13	12
Pernis	119	2	12
Overig		40	58
Totaal gehonoreerde aanvragen:		2629	1994

*Bron: <https://wijkprofiel.rotterdam.nl>

Figuur 8

Donateurs

Het werk van het FBNR is in 2019 mogelijk gemaakt door donaties van fondsen, bedrijven, maatschappelijke organisaties, particuliere donateurs en de gemeente Rotterdam. De volgende organisaties en personen droegen in 2019 bij aan het giftenbudget van het FBNR:

Vanaf de oprichting wordt de werkorganisatie van het FBNR gefinancierd en gefaciliteerd door de gemeente Rotterdam.

- Adessium Foundation
- All Chiefs (diverse relaties)
- Armoedefonds
- Clemens Hodes Fonds
- Coolblue
- Dirk-Jan en Kitty Reek-Versteegh Stichting
- Dura Charity Foundation
- Ebenhaëzerkerk Pernis (kerstgift)
- Erven Wolter Nijenhuis
- Fonds De Back
- FondsDBL
- Gemeente Rotterdam (Tanden en Kiezenfonds, Pillen en Poederfonds)
- M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting
- Medewerkers gemeente Rotterdam (kerstdonatie)
- Mooi, Mooier, Middelland
- MSC (Mediterranean Shipping Company)
- Nalatschap de Drevon
- Particuliere donateurs
- Santas Koffie
- Sint Laurensfonds
- Stichting Aelwijn Florisz
- Stichting Bekker-la Bastide Fonds
- Stichting Bevordering van Volkskracht
- Stichting De Verre Bergen
- Stichting Elise Mathilde Fonds
- Stichting Fonds der Familie Antheunis
- Stichting Het Heilige Geesthuis
- Stichting Medisch-Sociale Hulp
- Stichting Rust en Vreugd
- Stichting Sint Jansplaats
- Stichting Van Beek-Donner
- Stichting Vincentius Rotterdam
- Stichting Wit-Gele Kruis
- Thuis in West
- Van Ommeren-de Voogt Stichting

FBNR in actie

De beschreven voorbeelden zijn gebaseerd op echte aanvragen van hulpverleners voor hun cliënten. Om herkenning te voorkomen zijn namen fictief en situaties licht aangepast.

Duivels dilemma

De 31-jarige Janneke Bouman is een alleenstaande moeder met twee jonge kinderen. Zij heeft hard gewerkt om haar MBO-diploma te halen en heeft tot haar geluk ook direct een baan kunnen vinden in de zorg. Als zij werkt maken de kinderen gebruik van kinderopvang. Het oudste zontje is inmiddels leerplichtig, maar kan door sociaal-medische omstandigheden nog niet naar school omdat er geen passende school te vinden is. Omdat moeder werkt is er wel hele dagen opvang voor hem nodig. De belastingdienst verstrekt echter alleen kinderopvang-toeslag voor de buitenschoolse uren. De overige uren moet deze werkende moeder zelf betalen. Zij zit echter in een schuldsaneringsregeling en staat onder bewind. Daarom kan zij dit vanuit haar leefgeld niet betalen. Ook mocht zij geen nieuwe schulden maken, om de schuldsanering niet in gevaar te brengen. Zij wil heel graag blijven werken en zelf de kost

verdienen. De bewindvoerder kan gelukkig een deel van deze kosten betalen vanuit de inmiddels opgebouwde reservering voor onverwachte gebeurtenissen. Het Fonds springt bij voor de rest. Het vervolg? Na een tijdje wordt een passende school voor het zontje gevonden, moeder heeft haar baan behouden en ze is bijna klaar met aflossing van haar schulden.

Stadsverwarming afgesloten

Het is hartje winter als er een aanvraag komt voor het betalen van een energieschuld. In verband met een schuld van € 1.200 heeft Eneco het huis van moeder Jacky Fortunado en haar twee jonge dochters afgesloten van stadsverwarming. Jacky is kortgeleden vanwege oplopende schulden onder bewind gesteld door de rechtbank. De bewindvoerder is hard bezig om alle schulden te inventariseren zodat zij kan worden aangemeld bij de Kredietbank voor een schuldsaneringstraject. Ook probeert hij alle basisvoorzieningen in orde te krijgen, waaronder verwarming en warm water. In eerste instantie weigert Eneco her aansluiting en hier is geen andere leverancier mogelijk. Na bemiddeling door de bewindvoerder en met een kleine gift van het Fonds is Eneco bereid dit gezin weer aan te sluiten. De rest van de schuld gaat mee in het totaal van de schuldsanering. Het gezin heeft nu in ieder geval weer verwarming en warm water. De kinderen kunnen weer lekker onder de douche.

Omhoog uit een diep dal

Marc Viets is een vriendelijke en betrokken 58-jarige man die het niet makkelijk heeft gehad de afgelopen jaren. Zijn vrouw is een aantal jaren geleden overleden en kort daarna werd hij zelf ernstig ziek. Hij verloor zijn baan en kwam in een neerwaartse spiraal terecht, waarbij hij zijn kop in het zand heeft gestoken. De heer Viets raakte uiteindelijk ook zijn uitkering kwijt, waardoor er op allerlei terreinen (hypothekaflossing, energie, zorgverzekering, water) schulden ontstonden. Een van de schulden betrof een waterrekening van bijna € 1.500 euro. Wat bleek? In de kruipruimte van zijn woning was een waterleiding gesprongen. Omdat Marc geen geld had om de rekening te betalen is hij afgesloten van water. Uiteindelijk is hij hulp gaan zoeken. Met goede ondersteuning vanuit het wijkteam krijgt hij langzaam maar zeker weer greep op zijn leven. FBNR verstrekt een gift zodat de rekening van de watermaatschappij voldaan kan worden en Marco weer stromend water krijgt. Nu is deze basisvoorziening in ieder geval weer in orde.

Gelukkig is er een oma

Een jeugdzorgorganisatie doet een aanvraag voor Oma Smit. Zij zorgt sinds kort voor haar twee kleinkinderen van 10 en 8 jaar, omdat hun moeder in detentie verblijft. Oma heeft een bijstands-uitkering en veel lichamelijke ongemakken, maar heeft toch vol overgave de zorg voor haar kleinkinderen op zich genomen. Door het missen van kinderbijslag en kindgebonden budget komt oma echter maar moeilijk rond. De kinderen hebben veel mee gemaakt in hun korte leventje en hebben nu eindelijk rust en regelmaat bij hun oma. Dit is hun nieuwe thuis. Zij hebben beide een eigen slaapkamer bij oma, alleen is er geen geld voor de inrichting. Met een gift van het FBNR kan de jeugdzorgorganisatie bedden en gordijnen aanschaffen, om de kinderen een fijner thuis te bieden.

Gezin staat bijna op straat

Ook de schuldhulpverleners van de Rotterdamse Kredietbank zitten soms met de handen in het haar. Voor Marianne Amrath van 38 jaar en haar zoontje hadden zij alles in kannen en kruiken gebracht voor sanering van haar schulden. Marianne huurde een huis van een particuliere huisbaas, ook daar was er een schuld. Er was een vonnis om te ontruimen, maar door inzet van de KBR kon dit vonnis opgeschort worden en kon gestart worden met schuldaflossing. Alles leek geregeld, tot Marianne van de een op de andere dag haar baan verloor waardoor inkomsten wegvielen. Schuldaflossing kon niet starten, de huisbaas haalde het vonnis uit de kast en kondigde aan tot ontruiming over te zullen gaan. Met een gift van het FBNR kon uithuiszetting afgewend worden. Marianne zoekt actief nieuw werk, er is ter overbrugging een uitkering aangevraagd, en de verdere schuldsanering kan volgens plan starten.

Veiligheid na huiselijk geweld

Jasmin el Houad is 19 jaar en woont met begeleiding van een jongerencoach in een zelfstandige woning. Ze heeft een fulltimebaan als klantenservicemedewerkster. Zij raakte zwanger van haar vriend en hoopte dat zij zouden gaan trouwen. Niets bleek minder waar, de relatie verslechterde. Toch bleef Jasmin hoop houden, ze gaf haar vriend zelfs de beschikking over haar bankpas. Vervolgens heeft hij systematisch haar bankrekening leeggehaald. Gevolg was dat er schulden ontstonden bij het betalen van de vaste lasten. De relatieproblemen escaleerden in huiselijk geweld. Jasmin besloot uiteindelijk tot verbreken van de relatie en tot een abortus. Haar ex-vriend kreeg een pandverbod. Maar: zij bleef met de schulden zitten. Er is inmiddels een budgetbeheerder aangesteld die met de schulden aan de slag gaat. Het wijkteam, de wijkagent en de jongerencoach hebben het hulpverleningsnet gesloten. Het belangrijkste is dat Jasmin in haar woning kan blijven wonen. De verhuurder had inmiddels de vordering bij de deurwaarder neergelegd. Met een gift van het FBNR kon voorkomen worden dat dit tot een ontruiming zou leiden.

Geen reserves

Jan en Jannetje de Groot, een echtpaar op leeftijd, zijn beide onder begeleiding van een GGZ-instelling. In verband met schulden zit het echtpaar sinds kort in een schuldsaneringstraject via de Kredietbank. En toen ging de koelkast kapot en was er nog onvoldoende gereserveerd om dit soort onverwachte tegenvallers te kunnen opvangen. Beide echtelieden gebruiken medicatie die in de koelkast bewaard moet worden, en die hebben ze nu bij de buurvrouw opgeslagen. Met een kleine gift van het FBNR bracht Coolblue bij dit echtpaar een nieuwe koelkast.

Hier doen we het voor!

Het is altijd fijn als de medewerkers van FBNR horen wat een gift voor een client heeft betekend.

Reacties van cliënten:

‘Hierbij wil ik u hartelijk bedanken voor het schenken van mijn huurachterstand. Door het fonds zie ik nu alles gelukkig weer rooskleuriger in. En kan ik weer met een frisse moed verder met mijn leven. Zonder deze fonds had ik niet geweten uit deze situatie te komen.’

‘Wij willen jullie graag bedanken voor de schenking voor mijn jongens. Wij waarderen deze hulp enorm. Super bedankt.’

‘Hierbij wil ik u hartelijk bedanken voor de gift. Het bedrag was voor mij een hele grote zorg. Door u steun heb ik nu veel toeslagen weer terug en kan ik weer naar de dokter.’

‘Bedankt voor de gift die u aan mijn gezin heeft gedaan. Daardoor hebben we nu ook de mogelijkheid om de feestdagen leuk en gezellig te vieren.’

‘Door uw financiële steun kon ik verhuizen en heb ik nu een eigen kamer. Op xx ben ik bevallen. Zonder u en de fonds had ik dat nooit voor elkaar gekregen.’

‘Ik ben heel erg blij dat jullie mij in deze moeilijke tijden steunen.’

En hulpverleners laten ons weten:

‘Heel erg bedankt voor jullie inzet en hulp. Jullie zijn lifesavers, en dat maakt ons werk een stuk prettiger.’

‘Bedankt dat jullie de aanvragen ook zo snel in behandeling nemen.’

‘Super bedankt voor het meedenken en zoveel goede hulp.’

Contact & Colofon

Contact

Stichting Fonds Bijzondere Noden Rotterdam

Postbus 4024

3006 AA Rotterdam

Telefoon: 010 498 1931

Mail: info@fbnr.nl

Website: www.fbnr.nl

KvK-nummer: 24411908

RSIN: 817761615

IBAN: NL 03 ABNA 0448 3356 70

Colofon

Tekst: Nita Wissink

Vormgeving & druk: Zita creatives

Foto's: Jan van der Ploeg

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
FBNR in 2019	4
Bestuur en bureau	11
FBNR in cijfers	13
Donateurs	20
FBNR in actie	21
Contact & Colofon	26

Een samenleving zonder armoede is pas echt rijk.

www.fbnr.nl